

Een opvanglocatie in uw gemeente:

het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) gaat graag met u in gesprek.

Meer informatie:

coa.nl/azcingemeente

Scan now

Samen kom je tot de beste oplossingen en bereik je meer. Het COA vangt asielzoekers en statushouders op en begeleidt hen naar een toekomst binnen of buiten Nederland.

We zijn daarbij regelmatig in gesprek met gemeenten over de ontwikkeling van locaties, en hoe de komst van een asielzoekerscentrum (azc) een verrijking kan zijn voor de lokale gemeenschap.

Wij gaan graag in gesprek over de uitdagingen en vraagstukken waar een gemeente mee te maken heeft, en hoe wij daar een constructieve bijdrage aan kunnen leveren. Op die manier creëren we maatschappelijke meerwaarde voor de lange termijn; voor de inwoners van uw gemeente en de bewoners van het COA.

© Mariette Carstens

“Het COA wil graag een structurele samenwerkingsrelatie opbouwen met gemeenten. Door een open gesprek te voeren over hoe we elkaar als partners kunnen versterken, kunnen we tot goede, verrassende concepten komen. Dat is belangrijk voor het draagvlak in uw gemeente, in het belang van onze bewoners en vormt de basis voor een duurzame samenwerking.”

Maatwerk

Die maatschappelijke meerwaarde van een asielzoekerscentrum bestaat uit zaken die zich niet alleen in geld laten uitdrukken. Denk aan een plek voor ontmoeting met gedeelde faciliteiten, het behoud van maatschappelijk vastgoed, het versterken van de sociale cohesie binnen de gemeente, het in tijden van lage instroom

bieden van woonruimte aan andere groepen woningzoekenden of het geven van een impuls aan ondernemerschap. In iedere gemeente is de situatie weer anders: maatwerk dus. Om een indruk te geven, hebben we een aantal voorbeelden verzameld.

Behoud en verduurzaming van markante gebouwen en monumenten

In het hart van de stad Maastricht staat het karakteristieke monumentale gebouw van de Provinciale Limburgse Energie Maatschappij (PLEM). Het pand was zwaar verouderd en had zijn bestemming verloren. Het oude PLEM-gebouw is verbouwd en verduurzaamd. Ernaast staan nu vijf nieuwe woonblokken, die eventueel ook voor andere doeleinden geschikt zijn. Het is daarmee het grootste azc van Limburg, en ook een van de meest duurzame van het land. Het nieuwe opvangcentrum, dat plaats biedt aan maximaal 650 mensen, is in de eerste helft van 2020 in gebruik genomen. Een mooi voorbeeld van stedelijke ontwikkeling.

Wethouder Anita Bastiaans van de gemeente Maastricht:

“Inmiddels maakt het azc echt onderdeel uit van de buurt. Door de open en vriendelijke manier van bouwen denkt menigeen hier in een nieuwe woonwijk te zijn beland en dat is precies wat we willen uitstralen: toegankelijk en in verbinding met elkaar. Zaak is om ook in verbinding en gesprek met elkaar te blijven. Ook over zaken die mogelijk minder soepel verlopen. De gemeente heeft samen met het COA en andere partners een stevig netwerk gebouwd en daardoor kunnen we onze verbindende rol met de buurt waarborgen.”

Naar een flexibel en effectief asielsysteem

Op dit moment werkt de rijksoverheid samen met het COA aan de flexibilisering van het asielsysteem. In het nieuwe asielsysteem is het onder meer de bedoeling om COA-locaties ook in te zetten voor andere doelgroepen op het moment dat er minder opvangplekken voor asielzoekers nodig zijn. Dit betekent dat we op een opvanglocatie, naast asielzoekers en statushouders, ook andere groepen woningzoekenden gelijktijdig of na elkaar onderbrengen. Denk bijvoorbeeld aan spoedzoekers, studenten of jongeren. Het gemengd wonen van diverse groepen woningzoekenden draagt bij aan de sociale verbinding in de wijk en het vergroot het draagvlak voor asielopvang.

Multi-inzetbare woonruimte voor verschillende doelgroepen

Met multi-inzetbare opvangplekken brengen we op opvanglocaties, naast asielzoekers en statushouders, ook andere groepen woningzoekenden onder. Denk hierbij aan spoedzoekers, studenten of jongeren. Zo kunnen we beter inspelen op groei en krimp: we hoeven hierdoor niet steeds locaties te openen en te sluiten. Gemengd wonen heeft bovendien een positief effect op de activering van asielzoekers. Het draagt bij aan sociale verbinding in de wijk en het vergroot het lokale draagvlak voor asielopvang.

De gemeente Utrecht bedacht samen met het COA in 2016 een vernieuwende aanpak voor integratie van asielzoekers: Plan Einstein. Aanvankelijk werd dit opgezet aan de toenmalige locatie aan de Einsteindreef. Sinds de sluiting van die locatie wordt Plan Einstein gerealiseerd vanuit het azc aan de J. Haydnlaan. Dit

© Jan Scheerder

© Mariette Carstens

is de plek waar mooie ontmoetingen plaatsvinden. Waar bewoners van het azc en buurtbewoners uit de omliggende wijken samen leven, samen leren en samen werken. Plan Einstein beoogt asielzoekers én buurtbewoners aan te moedigen, te activeren en te stimuleren om in actie te komen en te blijven. Het totaalpakket bepaalt het succes. Het uitgangspunt is: als goede burensamenleven. Daar wordt aan gewerkt door verbindende activiteiten te organiseren en te investeren in integratie. Dit gebeurt onder meer door bijeenkomsten en cursussen voor zowel asielzoekers als buurtbewoners aan te bieden. Vanuit de gedachte: we zijn allemaal wereldburgers.

Zie ook www.plan-einstein.nl.

Potentiële meerwaarde van een COA-locatie

- Verkrijgen van synergie door de combinatie van functies (wonen, werken, recreëren) en gedeelde voorzieningen
- Versterken van sociale cohesie door vrijwilligerswerk, integratie- en participatieactiviteiten
- Extra inkomsten voor lokale ondernemers
- Terugdringen woningtekort door de combinatie van opvang asielzoekers en andere woningzoekenden, gelijktijdig of na elkaar
- Behoud van maatschappelijk, monumentaal en cultureel vastgoed
- Vergroten van de werkgelegenheid
- Meer leerlingen voor scholen en meer inwoners voor meer publieke voorzieningen
- Stimuleren van gebiedsontwikkeling en stedelijke ontwikkeling
- Eerder starten en optimaliseren van de inburgering, participatie en integratie van statushouders
- Bijdragen aan lokale initiatieven en activiteiten door onze bewoners
- Financiële bijdragen via de Faciliteitenregeling en de Regeling onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers (OHBA)

Doorgaande inburgeringslijn van COA naar gemeenten

Met de invoering van de Wet inburgering 2021 per 1 januari 2022 heeft de gemeente vanaf het moment van koppeling de regie over het inburgeringstraject van een statushouder bij het COA, kan de gemeente al een start maken met de inburgering van de statushouder. Als deze nieuwkomers al in een azc in (de nabijheid van) de gemeente verblijven, geeft dat de gemeente meer mogelijkheden om al daadwerkelijk met deze nieuwkomers hun inburgeringstraject vorm te geven. Zo kunnen zij dan bijvoorbeeld al deelnemen aan inburgerings- en participatieactiviteiten in en rond de gemeente.

© Inge van Mill

Werkssessie meerwaarde COA-locatie

“Brainstormen over wat we voor elkaar kunnen betekenen”

De werksessies met een gemeente over meerwaarde hebben tot doel om tot een gezamenlijk gedragen toekomstbeeld van een azc te komen. Zo onderzocht het COA samen met de gemeente Oisterwijk de mogelijkheden voor de herontwikkeling van een van de oudste azc's. De relatie met de gemeente Oisterwijk was al erg goed, maar de inzet was met elkaar een nog betere verbinding van het azc met de omgeving en de inwoners van Oisterwijk te realiseren. Een aantal brainstormsessies resulteerde in een gezamenlijke visie op de herontwikkeling, die vervolgens vertaald is naar een visiedocument en een beknopt stappenplan voor het vervolg. Door in het vervolgtraject continu te reflecteren aan de visie én de samenwerking met de gemeente, maar

ook marktpartijen op te blijven zoeken, waarborgt het COA dat het nieuwe azc straks ook daadwerkelijk de beoogde maatschappelijke meerwaarde kan leveren. Zo is onderwijs momenteel een belangrijk aspect van het azc in Oisterwijk en zal ook in het nieuwe azc ruimte worden geboden aan de betrokken scholen om goed onderwijs te verzorgen. Dit kan alleen als de samenwerking met alle partijen goed is. De gemeente Oisterwijk en het COA zijn overtuigd van de kansen voor het azc en de omgeving en die overtuiging is vastgelegd in de bestuurs-overeenkomst met een looptijd van maar liefst 25 jaar. De gemeente Oisterwijk en het COA zijn over en weer gecommitteerd aan elkaar en dat is voorwaardelijk voor een succesvolle ontwikkeling.

© Inge van Mill

Nieuwsgierig wat het COA voor uw gemeente kan betekenen?

Wij gaan graag met u in gesprek.

Neem contact op met het COA om een kennismakingsafspraak te maken en/of een inspirerende werksessie in te plannen.

